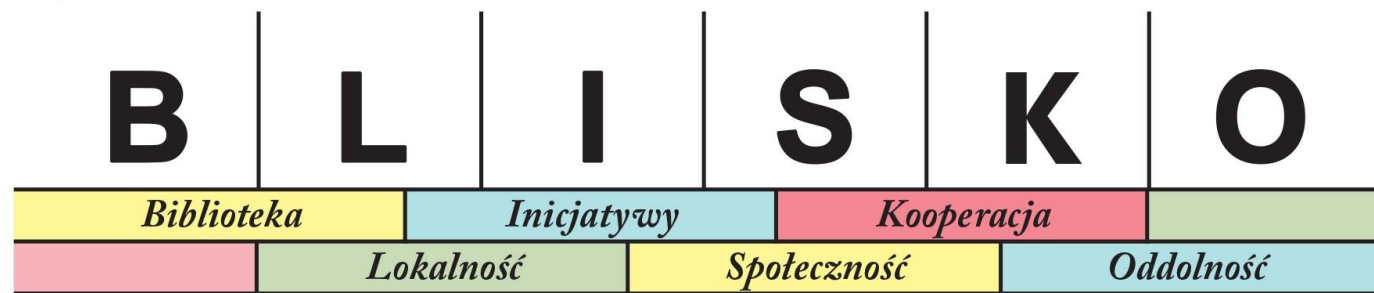

Inicjatywa oddolna „**RegionaliaBLISKO**” realizowana w ramach projektu „Biblioteka BLISKO Czytelnika – spotkania ludzi książki” przez Bibliotekę Publiczną im. Ireny Zarzyckiej w Ożarowie Mazowieckim. Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach realizacji Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa 2.0 na lata 2021–2025, Kierunek interwencji 4.1.

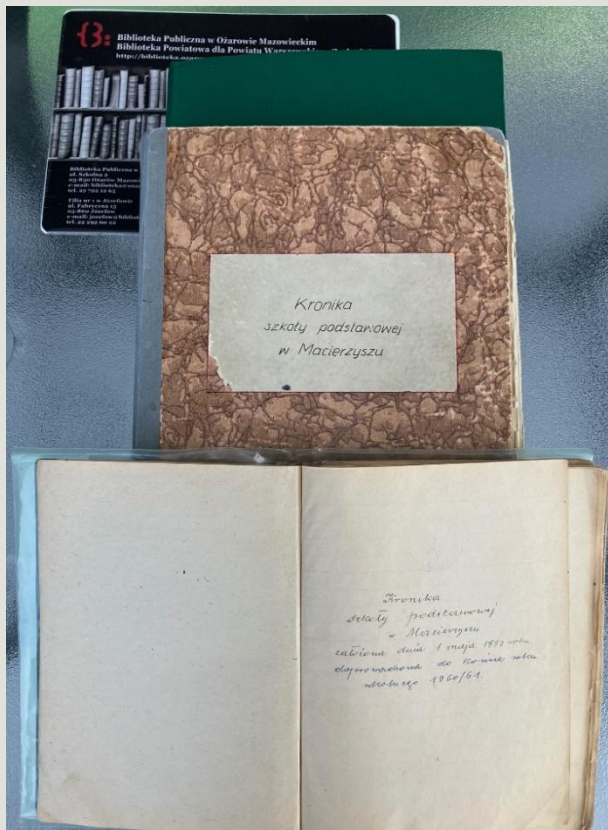
Ministerstwo Kultury
i Dziedzictwa Narodowego

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury
i Dziedzictwa Narodowego w ramach
realizacji Narodowego Programu Rozwoju
Czytelnictwa 2.0 na lata 2021–2025

KAPSUŁA CZASU W MACIERZYSZU - O SZKOLE,
KTÓRA SŁUŻY SPOŁECZNOŚCI MACIERZYSZA OD 1827 ROKU

Kapsuła czasu w Macierzyszu - o szkole, która służy społeczności Macierzysza od 1827 roku

3 zeszyty „Kroniki Szkoły Podstawowej w Macierzyszu”, zapisy prowadzone przez Szczepana Sochę od 1 maja 1953 do końca roku szkolnego 1985/86, kontynuowane następnie do końca funkcjonowania Szkoły w roku 1999/2000 przez Marię Skornię Roszji. Przechowywane w Bibliotece Publicznej im. Ireny Zarzyckiej w Ożarowie Mazowieckim, dostępne też w formie cyfrowej na

www.mbc.cyfrowemazowsze.pl

Znane fakty na temat początków szkoły

„Macierzysz, wieś, pow. warszawski, gm. Blizne, par. Babice. (...) W 1827 r. 17 dm, 126 mk. Jest tu szkoła pocz. 1-klasowa.” („Słownik geograficzny Królestwa Polskiego i innych krajów słowiańskich”, tom V, str. 886, wydany nakładem Filipa Sulimierskiego i Władysława Walewskiego w Warszawie w 1884 roku).

Z „Kroniki” wiemy, że w 1890 r. szkoła mieściła się w specjalnie dla niej przeznaczonym budynku drewnianym, w którym nauka odbywała się aż do 1948 roku.

Jeszcze przed wojną, w 1938 r., Komitet Rodzicielski rozpoczął budowę nowej, murowanej szkoły. Za czasów okupacji hitlerowskiej budowę, oczywiście, przerwano. Zgodnie z doktryną niszczenia szkolnictwa i kultury polskiej, a w celu ewidencji dzieci polskich, okupant dopuścił naukę w szkole powszechnej w szczątkowym wymiarze i lekcje odbywały się nadal w starym budynku.

Eufrozyna Tygielska - pierwsza kierowniczka Szkoły po wojnie -
doprowadziła do odbudowy murowanego budynku szkoły
i zapoczątkowała na terenie przyległym hodowlę jedwabników

Eufrozyna z córką Krystyną

Z listu Krystyny Moskwy –
córkę Eufrozyny Tygielskiej

W lutym 1945 roku przyjechałam do Macierzy
Mama miała podjąć pracę w mipsowej szkole.
Jakiś czas była sama, później dołączył pan Jan
Stonoginski - były współwłaściciel tej kawiarni
pewno ciotał. Aż do końca do pracy nowo

Tak było że to był rok 1946 lub 1947.
Wtedy tu było to wpatrzyło do byłam chłopcem
zachwyta. Współpracę mojej Mary i Pamił
miałam się bardzo dobrze. Matka uczyła polskiego
i przyrody p. Stonoginski matematyka, spierne i chęć
niech, to wtedy było chłopcom. Długo przyjechało
wtedy że chodzą do szkoły do Macierzy dłużej z
Morgiem Macierzy z Srebrz I i II to tak Marysia
mę to polowali, że Marysia, że na Pochłonie i z Władysławem.
Długo myślała o budowie szkoły. Mienkanci Macierzy
podjęli to zadanie, wtedy Pamił mi dawała podnieć
Aimantowity. No jestem pewna, że chęć fur z 1949
szkoła została otwarta.

Odbudowany budynek
oddano na potrzeby szkoły
w roku 1948

(widok z lat późniejszych)

W roku szkolnym 1949/50
Eufrozyna Tygielska zostaje
przeniesiona do pracy
w Ożarowie.

Zastępuje ją p. Kozłowska,
następnie w roku 1950/51
p. Biskup, a w kolejnym roku
1951/52 p. Halina Galewicz.

Od roku szkolnego 1952/53 kierownictwo obejmuje Szczepan Socha, który wraz z żoną Władysławą przystępuje energicznie do długofalowego działania na rzecz rozwoju instytucji

W trakcie roku, przy wydatnej pomocy Komitetu Rodzicielskiego i samych uczniów, uporządkowano otoczenie szkoły:

- zrobiono aleję od drogi do „nowego” budynku, obsadzono ją lipami,
- zasadzono żywopłot morwowy, drzewa owocowe, topole, jawory, bzy i jaśminy,
- założono rabaty kwiatowe,
- zrobiono trawniki,
- założono działkę szkolną,
- przeprowadzono prace remontowe obu budynków .

W szkole 3 nauczycieli uczyło 93 uczniów w sześciu klasach.

Szczepan Socha, zdjęcie z 1968 r.

W następnym roku szkolnym - 1953/54 - podniesiono stopień organizacji Szkoły do VII klas. Przybywa nauczycieli i jest już 107 uczniów. Klasę VII kończy dziesiątka uczniów *(na zdjęciu absolwenci wraz z nauczycielami w dniu 25 czerwca 1954 r.)*.

Wśród absolwentów są m.in. moja ciocia Wiesia, sąsiad Zenon Dobrzyński i pani Fredzia Frank, w gronie nauczycieli siedzą: Maria Kotowicz Justyna Kozłowska oraz Państwo Sochowcie.

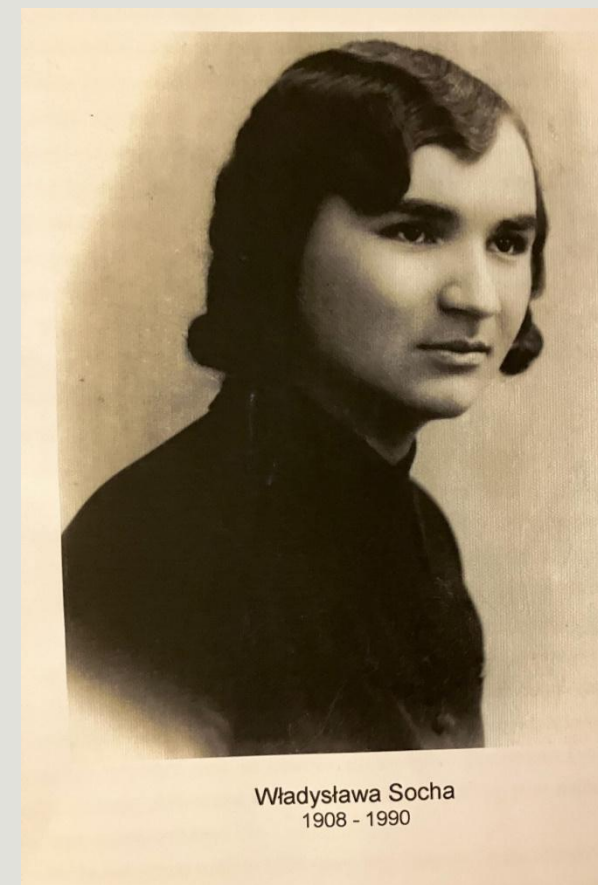
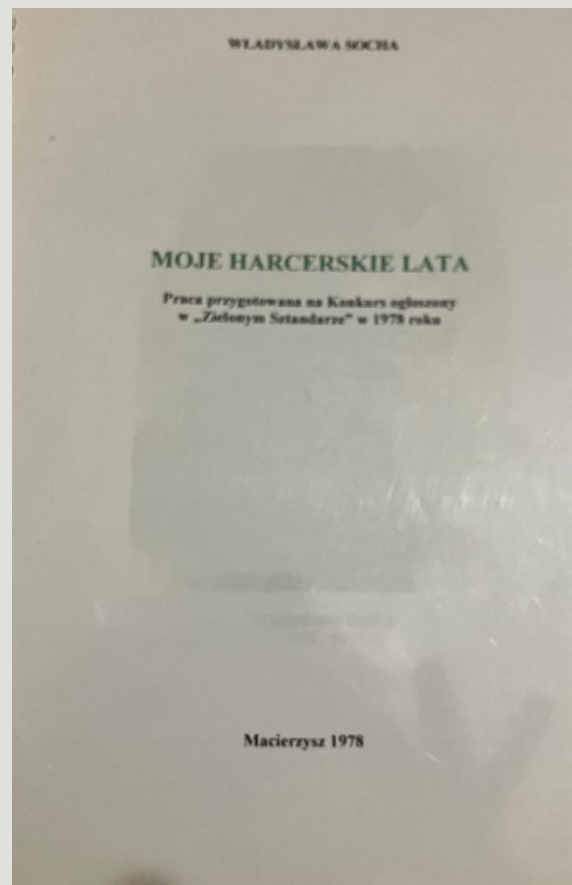
W kolejnych latach przychodzą nowi nauczyciele, zwiększa się liczba uczniów, rośnie aktywność Szkoły. Dzieci zbierają plony, organizują wystawę płodów z działki szkolnej, a wizytacje z kuratorium podziwiają efekty pracy

Władysława Sochowa przy ekspozycji produktów z działki 1956/57

Następują kolejne zmiany w obsadzie kadry nauczycielskiej, od 1957/58 pracę obejmuje ceniona nauczycielka Krystyna Milanowska, następnie kochany przez uczniów Donat Trolński. Oboje wspierają Władysławę Sochową w pracy harcerskiej

Władysława Sochowa była związana z harcerstwem już w szkole przygotowawczej do Seminarium Nauczycielskiego, która nosiła nazwę Preparandy Nauczycielskiej i od 1924 r. była czynną harcerką, a od momentu podjęcia pracy w szkole starała się wcielać ideały harcerstwa pomimo powojennej ideologicznej indoktrynacji. Rozwinęła działalność drużyny harcerskiej i zuchów, organizowane były alerty harcerskie, zloty i uroczyste ogniska, wyjazdy na obozy podczas wakacji, a każdego roku harcerze pełnili warty na cmentarzu wojennym w Babicach, by oddać hołd żołnierzom poległym w obronie kraju. Oczywiście harcerze maszerowali również w pochodzie pierwszomajowym, który odbywał się w Ożarowie.

1958 – Drużyna harcerska podczas pochodu w Ożarowie

Jazda furmankami na pochód 1-majowy (zdjęcia z 1959 r.)

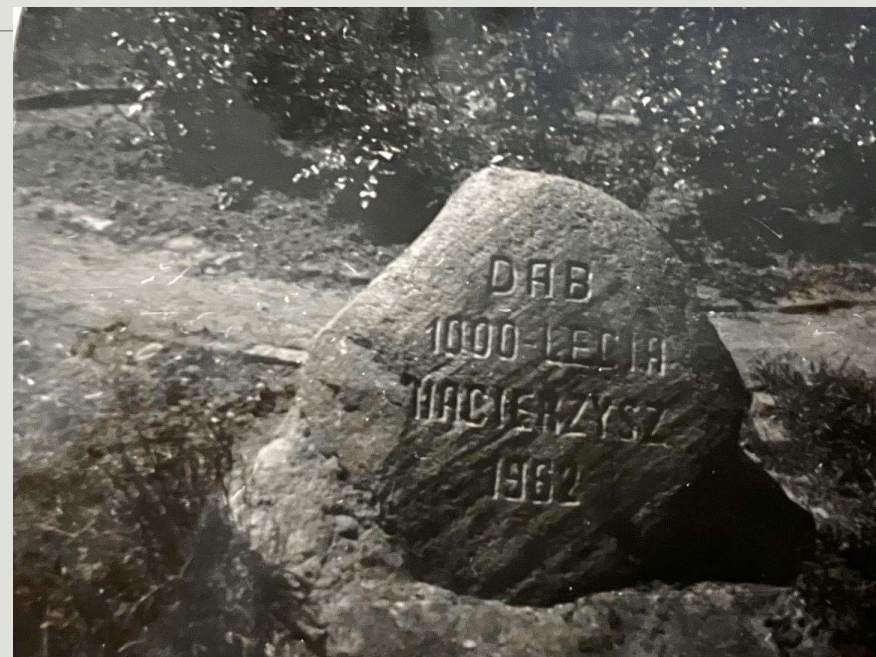
Na pochód

1962 X-lecie Drużyny harcerskiej - dąb tysiąclecia

PRZEDSTAWICIELE KOMENDY CHORĄGWI I KOMENDY HUFCA NA UROCZYSTOŚCI JUBILEUSZOWEJ, PO PRAWEJ STRONIE WIDAĆ P. MILANOWSKĄ I P. TROLIŃSKIEGO, 10 XI 1962

KAMIEŃ UPAMIĘTNIAJĄCY POSADZENIE PRZED SZKOŁĄ DĘBU NA ZNAK TRWANIA POLSKI. POD KORZENIAMI ZAKOPANO KAPSUŁĘ CZASU, BUTELKĘ ZAWIERAJĄCĄ LISTĘ UCZNIÓW, NAUCZYCIELI, HARCERZY I DZIAŁACZY KOMITETU RODZICIELSKIEGO

Rozbudowa Szkoły w latach 1958 - 1962

Budowlańcy na dachu Szkoły
– ilustracja przed budową
piętra w 1959 r.

Prace na działce szkolnej 1964/65

Rok szkolny 1967/68 – występy dzieci na zabawach karnawałowych

KLASA I Z WYCHOWAWCĄ PANEM DONATEM
TROLIŃSKIM

KLASA I W SWOIM WYSTĘPIE KARNAWAŁOWYM

Imprezy dla dzieci

WYŚCIG ROWEROWY 1969

ZWYCIĘZCY KONKURENCJI SPORTOWYCH
DLA NAJMŁODSZYCH 1969

1969/70 – pokoleniowa zmiana wśród nauczycielskiej kadry
– siedmioro nauczycieli, 175 uczniów – Bożena Borkowska,
Anna Tylkowska, z przodu wnuczka państwa Sochów Elżunia

Aktywność społeczna dzieci i młodzieży

PORZĄDKI W OGRÓDKU SZKOLNYM

DZIAŁACZKI PCK Z OPIEKUNKĄ

Rok szkolny 1969/70 – szkołę kończy 24 uczniów

KLASA VIII Z GRONEM NAUCZYCIELSKIM

KLASA VII Z DYREKTOREM I WYCHOWAWCĄ
SZCZEPANEM SOCHĄ

Rok szkolny 1969/70

KLASA IV Z WYCHOWAWCZYNIA PANIĄ
WŁADYSŁAWĄ SOCHOWĄ

KLASA III Z WYCHOWAWCZYNIA PANIĄ WIESŁAWĄ
KRAJEWSKĄ

W roku szkolnym 1972/73 następuje obniżenie stopnia organizacyjnego Szkoły. Władysław Sochowa po XX latach działalności Drużyny organizuje pożegnalną wystawę na temat działalności Drużyny im. Marii Konopnickiej w Macierzyszu. Szczepan zostaje emerytowany, stanowisko obejmuje Anna Tylkowska

W wyniku reformy min. Kuberskiego w czerwcu 1972 r. ze Szkoły wychodzi ostatni rocznik ośmioklasistów.

Klasy V-VIII zostają przeniesione do Ożarowa, a w Szkole zostają klasy I-IV.

Rozpoczynają się prace, których celem ma być przystosowanie budynku szkoły do pracy z oddziałem przedszkolnym.

W czasie wakacji organizowany jest przez 6 tygodni dzieciniec.

W roku szkolnym 1973/74 Dyrektorem Szkoły zostaje Maria Skornia Roszija, kronikę na jej prośbę prowadzi Szczepan Socha, który doprowadza zapisy do 31 VIII 1986 r.

W szkole pracują Anna Tylkowska, Mari Sałajczyk, Wiesława Krajewska, Szczepan dodatkowo prowadzi bibliotekę i Spółdzielnię Uczniowską, Władysław – LOP. W szkole jest 52 dzieci.

W 1978/79 w wyniku kolejnych zmian zostają już tylko III klasy, a działalność organizacji uczniowskich jest zredukowana do minimum, jednak Wiesława Krajewska prowadzi nadal Słoneczne Zuchy.

W Szkole funkcjonuje oddział przedszkolny, odbywają się tradycyjne uroczystości szkolne: Dzień Nauczyciela, Choinka. Mimo trudnych lat, Komitet Rodzicielski organizuje dzieciom prezenty gwiazdkowe i zabawy noworoczne. Dzieci prezentują swoje zdolności artystyczne na Dniach Babci i Dziadka, Matki i innych okolicznościowych uroczystościach, od wolnych wyborów w 1989 roku poznają święta państwowe zakazane dotąd w polskich szkołach.

Liczba uczniów kształtuje się w granicach od 37 do 28 w 1994. Dopiero z końcem lat dziewięćdziesiątych przybywa dzieci i Szkoła liczy do 40 podopiecznych.

W międzyczasie w Kronice znajdujemy zapisy o kolejnych zmianach we wsi: o położeniu drogi asfaltowej i gazyfikacji w 1984 r.

Oczywiście, w budynku nadal odbywały się zebrania wiejskie, a Szczepan Socha pisze o tym, jak mieszkańcy złożyli wniosek o uruchomienie miejskiego autobusu przez wieś i wyraża oburzenie, że wniosek został zlekceważony i nie doczekano się żadnego wyjaśnienia.

Z końcem roku szkolnego 1985/86 prowadzenie kroniki przejmuje Maria Skornia Roszija. Zapiski nabierają innego charakteru, jest dużo kolorowych zdjęć dzieci z imprez szkolnych, wycieczek i zabaw.

Absolwenci 1985/86

1988/89 pierwszaki po przyjęciu do Szkoły uroczyście ślubowały, że będą dobrymi Polakami i że będą się uczyć, jak kochać swoją ojczyznę i dla niej pracować, żeby sprawiać radość swoim rodzicom i nauczycielom

Zabawa choinkowa 1989

1990/91 występy dzieci dedykowane mamom z okazji ich święta 26 maja

W Szkole są nowe nauczycielki - Elżbieta Kobak, Anna Ducka Pepla, Beata Wrzodak i katechetka Janina Michałowska, a także Barbara Stefańska

Bal noworoczny 1991/92

1991/92 zakończenie klasy III

Kolejne lata

Pamiętnik zdjęć uczniów szkoły z nauczycielami

Wzrostanie zimy 1996 r. p. A. Ducha dy. M. Skona- p. Beata
z. Peda z. Kosiński z. Winiak

Pasowanie na ucznia 1997/98

Ostatnie lata funkcjonowania Szkoły

Likwidacja Szkoły w kwietniu 2000 roku

RADA MIEJSKA
w Ożarowie Mazowieckim

Uchwała Nr 144/2000
Rady Miejskiej w Ożarowie Mazowieckim
z dnia 4 kwietnia 2000 r.

w sprawie likwidacji Szkoły Podstawowej w Macierzyszu, ul Sochaczewska 89.

Na podstawie art. 59 pkt. 1, 2, 3, 4 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jednolity Dz.U. z 1996 r. nr 67, poz. 329 z późniejszymi zmianami) oraz art. 18 ust. 2 pkt. 9 lit. h ustawy o samorządzie gminnym z dnia 8 marca 1990 r. (Dz.U. z 1996 r. Nr 13, poz. 74 z późniejszymi zmianami) Rada Miejska uchwala co następuje:

§ 1

Z dniem 31 sierpnia 2000 r. ulega likwidacji Szkoła Podstawowa w Macierzyszu ul. Sochaczewska 89.

§ 2

Gmina zapewni uczniom likwidowanej szkoły możliwość kontynuowania nauki w Szkole Podstawowej Nr 1 w Ożarowie Mazowieckim.

§ 3

Składniki majątkowe oraz dokumentację Szkoły Podstawowej w Macierzyszu przejmie Szkoła Podstawowa Nr 1 w Ożarowie Mazowieckim.

§ 4

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Miasta i Gminy w Ożarowie Mazowieckim.

§ 5

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą od 31.08.2000 r.

§ 6

Uchwała podlega opublikowaniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego.

RAPCA
PRAWN
Iwona Rytycka

PRZEWODNICZĄCY
(Rady Miejskiej)
St. Milej-Misztal
Stanisława Milej-Misztal

Klasy w ostatnim roku funkcjonowania Szkoły, w Kronice dzieci upamiętnione są imieniem i nazwiskiem

Widok Szkoły po zamknięciu

Widok Szkoły po zamknięciu

Zaproszenie na uroczystość odsłonięcia tablicy pamiątkowej ku czci Władysławy i Szczepana Sochów

STOWARZYSZENIE ROZWOJU MACIERZYSZA

***SERDECZNIE ZAPRASZA MIESZKAŃCÓW NA UROCZYSTĄ
MSZĘ ŚW. W INTENCJI WŁADYSŁAWY I SZCZEPANA SOCHÓW W
DNIU 23 MAJA 2004 R. O GODZ. 16.00.***

***PO MSZY NASTĄPI ODSŁONIĘCIE TABLICY PAMIĄTKOWEJ
UROCZYSTOŚĆ ODBĘDZIE SIĘ NA TERENIE BYŁEJ SZKOŁY W
MACIERZYSZU.***

Non omnis moriar

Wykorzystano fotografie z „Kronik Szkoły Podstawowej w Macierzyszu”, znajdujących się w zbiorach Biblioteki Publicznej im. Ireny Zarzyckiej w Ożarowie Mazowieckim, zasobów WMOM, Stowarzyszenia Edu.Akcja, archiwum Autorki oraz zbiorów prywatnych udostępnionych Autorce.

Prezentację opracowała Elżbieta Paderewska.

Inicjatywa oddolna „**RegionaliaBLISKO**” realizowana w ramach projektu „Biblioteka BLISKO Czytelnika – spotkania ludzi książki” przez Bibliotekę Publiczną im. Ireny Zarzyckiej w Ożarowie Mazowieckim. Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach realizacji Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa 2.0 na lata 2021–2025, Kierunek interwencji 4.1.

B	L	I	S	K	O
Biblioteka		Inicjatywy		Kooperacja	
Lokalność		Społeczność		Oddolność	

